

I Zintuigen in actie - voor kinderen van 0-4 jaar

BRON: Expertisecentrum Kinderopvang, 2025

Mogelijk gemaakt met een projectsubsidie van Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Een zintuigenstrook in de buitenruimte die zo is ingericht dat kinderen vrij kunnen ontdekken en hun zintuigen geprikkeld worden door het aanbod van natuurlijke elementen.

VOOR WIE

Pedagogisch coaches en pedagogisch professionals

DOEL

De zintuigelijke ontwikkeling van kinderen en het bewust maken bij pedagogisch professionals over hoe zij de natuurlijke omgeving kunnen inzetten.

WAT

Met behulp van een voorbereidingsvragenlijst maken pedagogisch professionals een zintuigelijk-rijke strook, vol natuurlijke elementen. Daarna evalueren zij de strook om te ontdekken hoe kinderen hun zintuigen gebruikten. Wat was een succes en wat kan beter?

WERKWIJZE

Samen met pedagogisch professionals ga je een zintuigenstrook maken met behulp van de voorbereidingsvragen. Laat de kinderen ongeveer een week ontdekken op deze strook en evalueer dan met elkaar. Hiervoor gebruik je de evaluatievragen. Ook baby's krijgen de mogelijkheid om te ontdekken, maar hiervoor pas je de strook zo aan dat deze ook voor hen veilig is.

GOED OM TE WETEN/INLEIDING

Kinderen ontwikkelen hun motoriek, zelfvertrouwen en zelfbeeld door zelf te ontdekken en (kleine) uitdagingen aan te gaan. De natuur biedt hiervoor een rijke leeromgeving, mits deze veilig en uitnodigend is ingericht.

→ Voorbereidingsvragen

Vraag	Antwoord
Waar komt de zintuigenstrook te liggen?	
<i>Hou rekening met de volgende criteria:</i> – Kies als ondergrond gras of zand – Zorg ervoor dat je de kinderen altijd kunt zien en horen en zij jou – Kies een veilige en rustige plek, zorg dat er geen looproute door of vlak langs loopt – Hou rekening met (felle) zon en zorg ervoor dat de kinderen hier geen last van hebben	
Hoe ga je de zintuigenstrook inrichten? Wat heb je nodig?	
<i>Denk aan natuurlijke elementen als dennenappels, droog zand, vochtig zand, bladeren, boomschors, schelpen, grote en kleine stenen, eikels/kastanjes, takjes. Denk ook aan water in een ondiepe bak en/of creëer kleine heuvels.</i>	
Met deze aanpassingen is de zintuigenstrook ook geschikt voor baby's:	
<i>Denk aan het verwijderen van scherpe objecten of materiaal dat gevaarlijk is wanneer baby's het in hun mond stoppen.</i>	
Welke andere personen ga je informeren over de zintuigenstrook? Wanneer ga je dat doen?	
<i>Denk aan collega's, ouders, pedagogisch coach</i>	
Dit is de datum waarop ik met de zintuigenstrook ga starten:	
Dit is de datum waarop we de zintuigenstrook gaan evalueren:	
<i>Tip: Doe dit na ongeveer 1 week</i>	
Met wie ga je de zintuigenstrook evalueren?	

Aan de slag

Laat de kinderen de zintuigenstrook op hun eigen tempo en op hun eigen manier ontdekken. Laat ook baby's vrij bewegen, kruipen en ontdekken. Observeer het gedrag van de kinderen. Pak de evaluatievragen erbij zodat je weet waar je naar kijkt.

Merk je dat de aandacht verdwijnt?
Voege nieuwe natuurlijke elementen toe!

→ Evaluatievragen

Vraag	Antwoord
Hoe reageerden de kinderen op de zintuigenstrook?	
Welke zintuigen zag je de kinderen gebruiken?	
Welke natuurlijke elementen waren favoriet?	
Heb je nieuwe elementen toegevoegd? Hoe reageerden de kinderen daarop?	
Zag je verschil in hoe de zintuigenstrook ontdekt werd in leeftijd? Zo ja, welke verschillen?	
Wat kon je ouders vertellen over de zintuigenstrook?	
Hoe reageerden de ouders hierop?	
Wat ging er goed bij het organiseren van deze zintuigenstrook?	
Wat gaan jullie voortaan vaker doen?	
Wat zouden jullie de volgende keer anders aanpakken?	